

det
szemét
szemor-
eg pon-
p. Sándor
szerésznél
2921
eték,
tok, vas
allófoga-
l készül
3. 3019
ás,
ri tükrök
ba, für-
Sipkovits,
15. 2891

szes isko-
atók. Ta-
vés ráfi-
i Aezél
henyi u.
laszerek
n. olesó
2931

üsthá-
kban, —
el. Javi-
zszerü
Kigyó
2787

engő. —
2237
lo
gyetemi
előké-
és pót-
elvéből
Címe:
Brecen.
m.

aj
es szo-
tató Fő
rodája.
se jeli-
ünk.
911

odalmi
s tár-
a ki-
308

ccai
egy
s na-
ó. Er-
rafik

plomi
k. ol-
zásbó
Pás

itún
fou-
3036

s ki-
RY
ulaj
gget
gom
r. és
kir

Debreceni független Újság

politikai napilap

Gömbös miniszterelnök repülőgépen elutazott a délnémetországi szanatóriumi üdülésre

„Köszönöm azt a lovagias magatartást, amelyet a magyar közélet legtöbb tényezője ezekben a hetekben tanúsított” — mondotta a miniszterelnök elindulásakor

Budapest, szept. 3. Gömbös Gyula miniszterelnök ma délelőtt Münchenbe repült, hogy egy kis délnémet szanatóriumban beféjezze gyógykezelését.

Orvosi utasításra teljesen ki kell kapcsolódnia a munkából,

Éppen ezért elutazását szakadatlan tárgyalások előzték meg. Gömbös még késő éjjel is dolgozott s már reggel hét órákor autó indult a miniszterelnökségről, hogy a mátyásföldi repülőterre vigye a kormányelnök poggyászát. A csomagokat hamarosan elhelyezték a kormány rendelkezésére álló külön repülőgépen, amelyet Kiss Józsefről, a világ-háború egyik leghíresebb pilótájáról neveztek el.

A repülőgép rövid próbaútra indult és ezalatt egyik autó a másik után érkezett meg a repülőterre. Gömbös parancsoltisztjei nagy rózsacsokorral érkeztek, majd titkárai jöttek, azután Shvoy István, a honvédség főparancsnoka, Ferenczy Tibor főkapitány, Sztranyavszky Sándor házelnök. Csokorral érkezett Marton Béla is.

A kormány tagjai közül egymásután érkezett Winckler István, Fabinyi Tihamér, Kozma Miklós, Lázár Andor, Bornemisza Géza, Hóman Bálint. Megjelent a repülőteren Antal István államtitkár, Mikecz Ödön sajtófőnök, Bárcziházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár, Petneházy Antal iparügyi államtitkár, Darányi Kálmán helyettes miniszterelnök, majd

Somkuthy József, az új honvédelmi miniszter érkezett meg ezután.

akinek a kormány többi tagja nyomban bemutatla a sajtó képviselőit. Az új miniszter megtette első nyilatkozatát:

— Csak szombaton lesz az eskütétel, addig nem szerepelhetek hivatalos minőségben, azután azonban alkalmam lesz a nyilvánosság elé lépni.

Közben megérkezett Hain Péter dektívfelelős, aki szintén elkíséri a miniszterelnököt Gömbös Gyulánén, Boros József egyetemi magántanáron, Sajgó Győző őrnagyorvoson és Szakvály Emil alezredesten, valamint a miniszterelnök komornyikján kívül.

A miniszterelnök kezelőorvosa, Boros tanár ezalatt így nyilatkozott:

— A miniszterelnök úr most hat hétig fog mindenesetre a szanatóriumban maradni.

Minden reményünk megvan arra, hogy állapotában lenyeges javulás következik be, sőt ennek tüneteit néhány nap óta már látjuk is. A külföldi szanatórium célja kizárólag az, hogy tökéletesen elválasszuk a miniszterelnök urat a napi politikától.

A miniszterelnök kíséretének többi tagja már Münchenből visszafordul.

Háromnegy 9-kor érkezett meg a repülőterre Gömbös Gyula autója. A miniszterelnök zöid vadászruhában lépett ki a kocsiból, majd kíségette feleségét. A szürke utiruhás Szakvály alezredest volt a kocsis harmadik utasa.

A miniszterelnök mosolyogva, derűsen fogadta az üdvözléseket, bár sápadt arcán erősen látszanak a betegség nyomai. Mikor a kormány tagjainak csoportjához lépett, így szólt:

— Éjjel féltizenegyig aktákat írtam alá, csak azután fekédtam le.

Azt álmodtam az éjjel, hogy meggyógyultam.

A miniszterelnök ezután az újságírók csoportjához lépett és a következő nyilatkozatot tette:

— Újbot szabadságra kell utaznom, hogy visszanyerjem egészségemet s azt a munkaképességet, amelyre az én munkatempóm mellett szükségem van. Ugy érzem, hogy elutazásomkor nagyon sok emberre gondolok hálával és köszönettel; azokra, akik pártokon belül vagy azokon kívül betegsémem hosszú hetében a magyar szolidaritás áldádaló barátságával gondoltak rám.

Köszönöm azt a lovagias magatartást, amelyet a magyar közélet legtöbb tényezője ezekben a hetekben tanúsított.

Azt hiszem, hogy ezzel személyemen keresztül azt a törekvést tisztelik meg,

amellyel minden erőmet, és képességeimet latba vetve igyekszem a nemzetet szolgálni. A nemzeti egység eszméje és mozgalma, amelynek szolgálatában álllok, a történelmi szükség parancsa is s elsősorban azt jelenti, hogy minden részérdeket félretelva, közösen építsük az egyetemes nemzet jobb jövőjének útját.

— Nagy megnyugvással látom, hogy a magyar sajtó azt mondhatnám pártkereteken felülemelkedve, mind szélesebb körben tárgyilagosan bírálja és megérti azon törekvéseimet, amelyekkel a nemzet belső békéjét óhajtom megvédeni. Ez az alkotó béke és megértés legbiztosabb alapja az ország belső rendjének s azt hiszem, bizalommal kérhetem a magyar sajtót arra,

tartsa meg kritikájában is ezeket az önmaga szabta korlátokat

és sohase feledkezék meg arról, hogy az idő, amelyben élünk, döntő jelentőségű lehet a nemzet jövődjében.

Közben a kíséret tagjai beszálltak a repülőgépbe. Gömbös nagy melegséggel vett búcsút a kormány tagjaitól:

— Szervuszatok, szervuszatok, — ismételtette könnyfátyolos hangon.

A legfelső lépcsőfokról még egyszer búcsút intett, a repülőterén álló búcsúztatók pedig kalapjukat lengették feléje. Majd becsukódott az ajtó Gömbös mögött s néhány pillanattal később a gép szaladni kezdett, majd a levegőbe emelkedve hamarosan eltűnt Bécs irányában.

Gázharc a spanyol testvérháborúban

Dühöngő harcok Irunnál és Behobienél — Diplomáciai közvetítés a testvérharcban

London, szept. 3. (Stefani.) Az Evening News távirata szerint a felkelő csapatok ma reggel bevonultak Irunba.

London, szept. 3. Lisszabonban a következő hivatalos becslést állították össze a spanyol polgárháború veszteségeiről.

Kormánycsapatok: 34.000 halott, 5000 sebesült. Felkelők: 46.000 halott, 8000 sebesült.

A polgárháború következtében 38.000 asszony maradt özvegyen és 77.000 gyermek árván.

Behobie, szept. 3. Az Havas-iroda külföldtudósítója jelenti, hogy

az elkeseredett harc tovább tart.

A milícia bombakkal igyekszik távol tartani a támadókat. A felkelők lassan előrenyomulnak. A néparevonat 70 katonája kiállt a harsorból és Franciaországba szökött. Behobie aligha tartható már.

Behobie, szept. 3. Az Havas-iroda külföldtudósítója jelenti, hogy a felkelők negyed 7 óra óta, amint ez megállapítható,

Behobie községeit birtokukban tartják.

A küzdelem folytatódik.

Páris, szept. 3. A Paris Soir haretéri jelentése szerint Behobie körül újra heves harcok dúlnak. Felkelő csapatok rohamoznak, de csak lassan nyomulnak előre a nemzetközi hídfő irányába. A felkelők St. Marcial erődből kiindulva Irun ellen is rohamokat indítottak. A St. Marcial erődből nehéz tüzérséget vonultatnak fel a környező hegyekre.

KORMÁNYVERESÉG HUESCANÁL

Zaragoza, szept. 3. A felkelők Huesca közelében megsemmisítők

Kövesse a kereskedelmi miniszter példáját, aki órákat töltött a kiállításon és példát mutatott a vásárlásban

vereséget mértek a katalán kormányesapatokra. A felkelők több, mint ezer katalán katonát foglyul ejtettek.

Róma, szept. 3. Barcelonából érkező jelentés szerint ott meggyilkoltak egy olasz munkást, Fasalella Humbertot, akinek özvegye és 7 gyermeke maradt hátra. A gyilkosság azért történt, mert a munkás lakásán vallásos tárgyú képeket találtak. Az olasz kormány elhatározta, hogy válaszképpen

megecséssíti Barcelonában tartózkodó tengeri erejét.

hogy az olasz állampolgárok határozottabb védelmét biztosítani lehessen. Barcelonában eddig egy olasz cirkáló tartózkodott és most valószínűleg iderendelnek erősítésül több ágyúszázdot is. A kormány ezenkívül erősen tiltakozott a barcelonai katalán kormánytól, de mint hivatalos helyen mondták, a tiltakozás ebben az esetben nem látszik elégségesnek. A spanyol forradalom kitörése óta Fasalella már 6-ik olasz áldozata a zavargásoknak.

Behobie, szept. 3. Az Havas-iróda különtudósítója jelenti, hogy a felkelők a nyílt harteret gépfegyvertűzrel söpörték végig. Behobie és Irun városát pedig ágyúkkal lövik.

17.30 órakor a felkelők repülői bombákat dobtak le Behobiere és Irunra.

Bayonne, szept. 3. A Frente Popular sarinénai tudósítója jelenti, hogy a hűségi csapatok során

a felkelő csapatok fojtógázokat használtak.

Páris, szept. 3. A Liberté jelenti Burgosból, hogy illetékes forrásból eredő hír szerint St. Jean de Losban és Heudayban tartózkodó diplomaták, akik a polgárháború enyhítése érdekében fáradoznak,

közvetlen kapcsolatba léptek a burgosi nemzeti kormánnyal és a madridi kormánnyal.

A burgosi kormány nem zárkózott el az elől, hogy résztvegyen a tárgyalásokban, amelyre természetesen a madridi kormány is meghívottat küldene.

AGYON AKARTAK LÖNI A MADRIDI FRANCIA NAGYKÖVETET

A madridi francia nagykövetet tegnap a vörösök halállal fenyegették meg. A Matin hendaye-i jelentése szerint Herbetta nagykövet gépkocsiján San Sebastian felől jövet francia terület felé tartott. A gépkocsi rajta kívül felesége és egy Caballeros nevű spanyol eredetű francia állampolgár foglalt helyet.

A nemzetközi hídfőnél a vörösörség gyanúsán találta Caballeros-t és le akarta őt szállítani a gépkocsiról. Herbetta nagykövet tiltakozott, mire a vörösök durva hangon támadták a nagykövetre.

— Mit szólnál hozzá — mondotta az egyik vörös —, ha golyót röpítenénk a fejedbe?

— Próbálják meg, ha van merésük agyonlőni egy francia nagykövetet — felelte Herbetta.

A hid másik végén szolgálatot teljesítő francia határőrség észrevette, hogy a nagykövet bajbakerült.

és közbelépésüknek köszönhető, hogy Herbetta gépkocsijával baj nélkül visszatért francia területre.

London, szeptember 3. A Times gibraltári levelezője menekülőktől úgy értesül, hogy a Malaga elleni vasárnapi légitámadás után a kommunista bizottság Malaga legelőkelőbb családjaiknak szaga tagját

Bányászsztrájk Angliában

London, szept. 3. A délwalesi bányavidéken a bányászszövetség és a bányaigazgatóság között ellentétek merültek fel a szakszervezetekbe való tömörülés miatt és ma 800 bányász be-szűntette a munkát. A munkások hatalmukba kerítették az egyik tárnát.

Kényszerleszállással sértetlenül megérkeztek az óceánrepülők

London, szept. 3. Richmann és Merill, a két amerikai óceánrepülő a délwalesi Curmarthenshireben kényszerleszállást végzett. Eredetileg a newyorki repülőterre akartak repülni, azonban benzinhány miatt kénytelenek voltak leszállani. A két repülőnek semmi baja sem történt s gépük is sértetlen maradt.

Egy évi börtön vámcshalásért

Budapest, szept. 3. Néhány évvel ezelőtt nagyarányú vámcshalást leplezett le a rendőrség. A Hofbauer és Társa szállítmányozási cég követelt el különböző visszalétséket. Az ügyészség a cég két tulajdonosát, Klein Vilmost és Steiner Lászlót többrendbeli okirathamisításai és csalás büntetvével vá-dolta, úgyszintén a cég egyik tisztviselőjét Engelmann Lászlót is. A törvényszék ma tárgyalta az ügyet. Steiner 74 rendbeli okirathamisítás és 14 rendbeli csalás büntetvében mondotta ki bűnösnek s ezért egy évi börtönre ítélte. Kleint és Engelmann-t felmentette a törvényszék.

Az admirális lordja a kormányzónál

Budapest, szept. 3. Kenneth Lindsay, az angol tengernagyi hivatal civil lordja, az angol alsóház tagja, aki szabadságának egy részét Magyarországon tölti, ma délután a budapesti angol követ kíséretében Gödöllőre ment és ott kihallgatáson jelent meg a kormányzónál, aki a kihallgatás után ebédelt látta vendégül Lindsayt. Ő az első angol miniszter, aki Magyarországra ellátogatott. Szombat este érkezett Budapestre és bár útja teljesen magánjellegű, a dunavölgyi kérdés ügyében, mely rendkívül érdekli, a magyar politikai élet több kiválóságával találkozott, hogy tiszta képet nyerjen erről a kérdésről, amely az utóbbi időben a lordot élénken foglalkoztatja.

A japán olimpiai csapat kalandjai Szovjetországon keresztül

Berlin, szept. 3. A német lapok nagy felháborodással írnak arról, hogy a Japánba visszatérő japán olimpiai csapatnak oroszországi átutazása alkalmával milyen kellemetlenségben volt része a szovjet hatóságok részéről. A japán olimpiaközpont állandóan felügyelet alatt állottak s egyiküktől, aki Tokió város nevében ajándékokat nyújtott át Hitler kancellárnak, elkobozták Hitler sajátkezű aláírásával ellátott fényképét és azt a díszes tört, amelyet a hitlerista ifjúságtól kapott. A lapok szerint a szovjet hatóságok példátlan módon megsértették a nemzetközi szokásokat és ilyen körülmények között 1940-ben az olimpiai csapatok a tengeri útvonalon lesznek kénytelenek Tokióba utazni.

Baltazár püspök emlékét ünnepelte a Reform Társaság

A Debreceni Reformtársaság esztendőnkön délután 6 órakor tartotta havi összejövetelét, amelyet Baltazár püspök emlékének szenteltek. A püspökről dr. Juhász Nagy Sándor tartott hatalmas emlékbeszédet: — Baltazár Dezső a kossuthi és a függetlenségi eszme jegyében in-

dult a magyar közélet harcába — mondotta. — Résztvett a nemzeti küzdelemben, amelynek a Tiszántúlon fiatal kora ellenére is lelke volt. Korán észrevette, hogy a függetlenségi mozgalom egyik szárnyát nem hatja át az emberi haladás hite és a szociális gondolat. Az agrárszociális irányzat

egyik vezéralakja lett, bátran hirdette a földhöz ragadt magyar nép felszámolásának gondolatát. Ennek mindvégig előharcosa volt. Maga ellen uszította a gyűlölséget, mint az emberies felvilágosultság zászlóvivője és fátylahorogozója. A gyűlöletnek ez a rohama gyengébb egyéniséget elsodort volna, őt megacélozta. A háború után is bátran és keményen vette fel a harcot és élete vesztélyeztetésével hirdette eszméit, amelyeknek kifejezéséül megalakította a polgárok, munkások és földművelők pártját. Amikor figyelmeztették, hogy határtalan bátorságával az életét kockáztatja, nyugodtan felelte:

— Egyedül az Isten kegyelmére bízom magam.

— 1933-ban ismét meg akarta szervezni a magyar föld népet, de a meghirdetett gyűlést betiltották.

— Egyházi megnyilatkozásaiban proklamálta a liberális, harcok kálvinizmust, az embereket elválasztó, felekezetieskedést szító törekvésekkel szemben.

Juhász Nagy Sándor végül Baltazár Dezső külpolitikai kísérleteit ismertette és nagy tetszéssel fogadott beszédét azzal fejezte be, hogy

Baltazár Dezső 35 éven keresztül szüntelenül, esodálatra-méltó hősiességgel küzdött azokért az eszmékért, amelyekért való kiállása számtalan szor veszélyeztette az életét is.

Hogy maradandó eredményeket nem ért el, annak az volt az oka, hogy mindannyiszor eszerbenhagyta azokat, akiknek nem volt meg a Baltazár Dezső bátorsága. A zászlót, amelyet Baltazár Dezső kiejtett kezéből, most porig meghajlítjuk az ő nagy emléke előtt, de azután ismét felemeljük, mert ez a magyar jövődő lobogója.

Időjósítás

Időjósítás: Gyenge légáramlás, felhősebb idő északon és északkeleten esetleg kisebb esők. A hőmérséklet alakulása bizonytalan. Valószínűleg kicsé esőkken.

Elmegyógyintézetbe szállították a gyermekgyilkos anyát

A gyermekgyilkos Nagy Sándor dornét a hatóságok elmeszakértéssel vizsgáltatták meg. Az orvosok megállapították, hogy Nagy Sándor

beszámíthatatlan elmebeteg és idegrohamában ölte a kútba tizenhathónapos kislányát. Az orvosi vélemény alapján a 27 esztendő fiatalasszonyt

beszállították az elmegyógyintézetbe

s a bűnvádi eljárást megszüntették ellene.

LLOYD GEORGE HITLERNEL

Berlin, szept. 3. Lloyd George egy hetet tölt Berchtesgadenben. Hitler kancellár holnap kihallgatáson fogadja.

A ROMÁN KIRÁLY PRÁGÁBAN

Prága, szept. 3. A »Prager Presse« jelentése szerint Károly román király október 28-án ide érkezik. Kíséretében lesz Mihály trónörökös és a kormány több tagja. A király a Hradzsínban fog lakni és résztvesz az állami ünnepeken és csapatszemlén. Ezután állatogatót Brünnbe s Pozsonyba is

Keresse fel a Tiszántúli Ipari Vásár területén (II. pavillon)

a

Sesztina Lajos

vasnagykereskedés

Debrecen

Ferenc József-ut 23 szám

Alapítási év 1819. Telefon 15-48 20-06

által kiállított kályha, tüzhely, konyhaberendezés és szerszámkiállítását. Kérjen felvilágosítást és árjegyzéket az új rendszerű „Mindennelgő” kályháról és a jól bevált „Kálor” kályháról.

A bankcsalók közül hetet szabadlábra helyeztek

Budapest, szept. 3. A büntető-törvényszék vádtanácsa Jankovich Tibor dr. elnökletével ma tárgyalta a Hermes-Bankban elkövetett 100.000 pengős csalás gyanúsítottjainak ügyét. Mint ismeretes,

a vizsgálóbíró a bűnügy összes gyanúsítottjait letartóztatta

és így az a tíz gyanúsított, akiket a rendőrség elfogott, a Markó utcai fogházba került.

A letartóztatottak közül többen szabadlábrahelyezését kérték és így ma döntött a vádtanács vala-

mennyi sorsáról. A vádtanács úgy döntött, hogy

dr. Erdély Henriket, Nagy Lajost és Csányi Józsefet továbbra is fogságban tartja,

míg hét gyanúsítottat: Hegyaljai Endrét, Murlasi Zoltánt, Vig Agostonnét, Csányi Rezsőt, Kvan-ka Bélát, Spitzer Józsefet és Marosi Mandl Zoltán szabadlábra helyezi.

A szabadlábra helyezett gyanúsítottak még ma elhagyják a fogházat, de az eljárás természetesen tovább folyik ellenük.

Hétszáz cipőipari munkás lépett sztrájkba Debrecenben

Az 50 és 30 százalékos béremelési igénnyel szemben a munkaadók csak 5 és 10 százalékra hajlandók

A debreceni cipőmunkások már régebben bérmozgalmat kezdeményeztek. Annak idején a tárgyalások eredménnyel végeztek és a kézi üzemekben 25 százalékos, míg a gyárüzemekben 15 százalékos béremelést adtak a munkaadók.

Ez a béremelés azonban nem bizonyult megfelelőnek és a debreceni cipő és eszmadia munkások két héttel ezelőtt ismét tárgyalásokat folytattak a munkaadókkal. Tekintettel arra, hogy

időközben bevezették a nyolc órás munkanapot, elvesztett az eddigi 14-16 órás munkakeret

a munkásság ennek folytán egyes iparágakban 50-80-100 százalékat veszítette el kereseti lehetőségének.

Ennek alapján állították fel az új bérkövetelésüket a cipőmunkások. A munkaadóknak benyújtották béremelési kívánásaikat. Ezek szerint azokon a helyeken, ahol mostanáig egy pengő húsz fillér, vagy annál kevesebb összeg volt 1 pár cipő munkadíja, 30 százalékos emelést kérnek.

A munkaadók azonban elzárkóztak a kérés teljesítése elől

és arra hivatkoztak, hogy ennél sokkal helyesebb megoldás lenne az, ha Debrecenben és a környéken egységárait állapítanák meg és bevezetnék az I. és II. osztályú munkát. Tehát ne a százalékos béremelést kérik a munkások, hanem az egységárait bevezetését.

A cipész és eszmadia munkásság ezt a megoldást is helyén valónak találta

és kidolgozott egy tervezetet az egységáraitra vonatkozóan.

Az egységes munkabérek ajánlatát át is nyújtották, a munkaadók

szerint olyan magas munkabérek határoztak meg, amelyeket nem lehet teljesíteni. Miután pedig ez a terv sem valósulhatott meg, ismét visszatértek a százalékos béremelés problémájához.

Szerdán este a cipő munkások béregyeztető tárgyalást tartottak az iparhatóság előtt.

A munkaadók azonban a 30 és 50 százalékos béremelési igényekkel szemben mindössze 5 és 10 százalékos bérváltsást lettek volna hajlandók megadni.

Megegyezés ilyenformán nem jött létre és ennek eredményeképpen Debrecenben eszütörtökön reggel a cipő és eszmadia munkások sztrájkolnak, úgy hogy a cipő munkások bérmozgalmá egészen nagyméretűvé növekedett.

Verekedés a korcsmázás után

Ujléta községben tavaly nyáron véres verekedés történt. Az egyik korcsmából fiatal gazdaleányekből álló társaság tartott hazafelé. Utközben a meglehetősen italos állapotban lévő fiatal emberek összeveszték és egymásra támadtak. B. Kiss Sándort börtöl ügy összeverték társai, hogy husz napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett.

Németi Gyula, Varga Imre és Szilágyi Ferenc ellen megindult az eljárás súlyos testi sértés miatt, de a eszütörtöki tárgyaláson Szilágyi nem jelent meg. Németi és Varga azzal védekeztek, hogy B. Kiss kezte a verekedést. Németi Gyulát két hónapi, Varga Imrét nyolc napi fogházra büntette a törvényszék.

80 éve szolgálja a

„KÜHNE“

mezőgazdasági gépgyár Rt.
a magyar gazdatársadalmat.

1856 óta a negyedik gazdanemzedék használja már teljes megalégedésre a világhírű

„Kühne“ gépeket.

„Kühne“ mezőgazdasági gépgyár részvénytársaság

Gyár: Moson. Központi iroda: Budapest. Fiókraktár: DEBRECEN, DEÁK FERENC U. 4. Saját ház. TELEFON: 25-73.

Baltazár püspök szellemi végrendelete

Budapest, szept. 3. Néhány nappal halálos betegsége előtt utolsó elmélkedéseként Baltazár Dezső püspök a pestkörnyéki »Református Híradó« számára megindító önvallomást írt, amelyet ma publikált a lap felelős szerkesztője, ifj. Szabó Aladár dr. teológiai tanár, gödöllői lelkész.

A nagy püspök vallásfilozófiájának mintegy az összegezését, szellemi végrendeletét foglalja egybe a posthumus sorokban, — ahogy a lap szerkesztője mondja: »holta után is beszél hozzánk«.

»Az Isten kegyelmének mindenre elégsége engem úgy megragadott — írja többek között Baltazár Dezső —, hogy életem jelszavává, oszlopává és koronájává ezt tettem: »Elég nekem az Isten kegyelme«. Akármilyen erősnek, gyors-sasszárnyakon felfelé haladónak látnak is az emberek, én minden teher felvétele, minden út megkezdése előtt, minden akadály elémállás alkalmával éreztem, hogy gyarló erőm nem lesz elegendő az előmenetelhez; leroskadok, ha nem jön segítségül Isten kegyelme. És mindig jött, ha töredelmes szívvel, áhítatos lélekkel, teljes szívből való hittel kértem. Eppen ezért dicsőségem trónjáról mindig leszállottam és Isten előtt porig aláztam magam, vallván, hogy Isten kegyelme által vagyok, ami vagyok és hogy az Ő kegyelme nem volt hozzám hiábavaló.

Amikor Jézus számára a keresztfán a földi világ elveszett, így szólott Istenhez: Atyám, a Te

kezeidbe teszem le az én lelkemet. A legdrágábbat, a lelkét azokba a kezekbe teszi le, amelyekben kegyelem van; kegyelem mindenki számára...

Tegyük mi is lelkünket, életünket ezekben a kezekbe, hogy Isten kegyelme minden áldásokon teljesedjék meg rajtunk az Ő dicsőségére...«

184 kilométeres óránkénti vonatsebesség

London, szept. 3. Az angol északkeleti vaspálya „Ezüst jubileum“ nevű áramvonalas óriás mozdonya a london-newcastle vonalon új gyorsasági világrekordot teremtett, amennyiben 28 kilométeres szakaszon 184 km. óránkénti sebességgel vontatta 270 tonna súlyú vonatát. A próbamenet alkalmával legmagasabb sebessége 180 km. volt.

— A dugulást reggel felkeléskor 1 pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz 2-3 órán belül megszünteti, a gyomor működését előmozdítja, az anyagcserét élénkíti, a vért felfrissíti s kellemes közérzetet és fokozott munkakedvet teremt! Orvosok ajánlják.

Áltévedt a határon egy fiatalember

Csütörtökön egy daróceruhás fiatalembert vezetett a fogházör dr. Janka Dezső járásbíró elé. A fiatalember Demján Emil csehszlovák állampolgár volt, akit csalással vádolt az ügyesség, mert augusztus 30-án Tiszafüredről Egyekig jegy nélkül utazott.

A tárgyaláson tolmács segítségével előadta Demján, hogy véletlenül áltévedt a határon és miután nem tudta, hogy hol jár, felkapaszkodott a vonatra. Nem akart jegycsalást elkövetni, nem akart Magyarországra jönni, nem tehet róla, hogy a trianoni határok semmi természetességgel nem bírnak.

A bíróság család vétségében mondotta ki bűnösnek Demján Emil és ezért két napi fogházra ítélte, egyben pedig elrendelte az idegen állampolgár fiatalember átadását a rendőrségnek, amely valószínűleg megindítja ellene az eljárást tiltott határátlépés miatt.

Minden magyar ismeri, minden magyar megnézi

az új szezon első szenzációját,
a leghatalmasabb filmet:

„A sárga csikói“

Csontos Gyula, Kiss Ferenc, Rózsahegy Kálmán, Komár Julia és Cselényi József főszereplésével

Bemutató ma, pénteken

Előadások: 5, 7 és 9 órakor

a Hungária filmszínházban

Megnyílt!

BERGMANN és KLEIN
kész férfi-, fiu- és gyermekruha áruháza és közismerten
elsőrendű uri szabósága!

Piac-utca 55. (volt Hungária épület)

Gyöződjön meg személyesen választékos áruválogatásunkról és előnyös árainkról vételköztelezés nélkül. — Iskolaöltönyök nagy választékban.

Aranyláz tört ki Kanadában

Arden, (Ontario), szept. 3. Egész Kanadában valóságos aranyláz tört ki arra a hivatalos helyről is megerősített hírre, hogy Ontario északi részén új aranymezőket fedeztek fel, amelyeknek kiterjedése tizenegy négyszög mérföld. A szakértői vizsgálatok arra jutottak, hogy a felfedezett aranyterületen egy tonna földben 280 dollár értékű arany van, úgy hogy a kiaknázás rengeteg hasznot ígér. Már eddig is letűztek az új aranytelepen 125 kutatóterületet, amelyekel pénzes vállalatok vásároltak meg. A legnagyobb kanadai aranybánya, a Hollinger vállalat is érdeklődik az üzlet iránt és egyelőre csak azt a területet váltotta magához, amelyet az aranymezők felfedezője kapott. A kanadai többi aranybányavállalatok is szakértőket küldtek az új aranyterületre és azok mind megegyeznek abban, hogy óriási arany mennyiség van az új mezőkön.

Gyorsírónap Debrecenben

A Debreceni Gyorsírók Társasága dr. Traeger Ernő miniszterelnökségi miniszeri tanácsosnak, a gyorsírási ügyek m. kir. kormánybiztosának tisztelettel ajánlott jubileuma alkalmával diszközgyűlést, gyorsírási kiállítást és propagandaversenyt rendez.

A közgyűlés szeptember 6-án délután fél 6 órakor kezdődik a vármegyeháza dísztermében s programja a következő: 1. Elnöki megnyitót mond dr. Erdős Károly egyetem. ny. r. tanár, a Debreceni Gyorsírók Társasága elnöke. 2. Dr. Naményi Gyula a D. Gy. T. főtitkára ismerteti dr. Traeger Ernő munkásságát. 3. Üdvözlések. 4. Dr. Traeger Ernő m. kir. kormánybiztos beszéde. 5. A propagandaverseny eredményeit kihirdeli dr. Naményi Gyula főtitkár. Díjkiosztás.

A diszközgyűlést megelőzőleg d. u. 3 órakor szakemberek, gyorsírástanárok részére vitatás lesz a vármegyeháza dísztermében. A rövid előadásokat hozzászólások követik. A vitatást dr. Horváth Gyula m. kir. tanácsos, alelnök vezeti s programja a következő: 1. Dr. Galamb Odón gyorsírási szakfelügyelő: A gyorsírástanítás munkája a középiskolában. 2. Dr. Nosz Gyula: Hogyan lehetne a Tiszántúli középiskolában magasabb tömeg- és versenyeredményeket elérni? 3. Hegedűs Árpád: Gyorsírástanítás a keresk. iskolákban. 4. Kozma Bernát: A lömegeredmény kérdése a gépirástanítás terén. 5. Dr. Darabos István: Gyorsírási és közigazgatás. 6. Dr. Katona Dávid: A beszédírói képzés kérdése.

A Debreceni Gyorsírók Társasága a Tiszántúli Ipari és Kereskedelmi Árumintavásárral kapcsolatban gyorsírási kiállítást rendez a vásár területén, amelyen a debreceni vonatkozású anyagon kívül a Budapesti Nemzetközi Vásáron kiállított értékes anyag egy része is bemutatásra kerül. A gyorsíró-pavillonban állandó gyors és gépirói szolgálat van.

A Magyar Gyorsírók Országos Szövetsége szeptember 6-án 11 órai kezdettel propaganda-versenyt tart a ref. főgimnáziumban 400—350—300—250 és 200 szótagos versenyfokokkal. Szeptember 5-én d. u. 3 órai kezdettel a ref. főgimnáziumban alacsonyabb fokú (80—100—120—150 szótagos) versenyek lesznek. Nevezési díj a magasabb fokúra 1 pengő, az alacsonyabb fokúra 50 fillér.

Állandóan növekvő látogatottságnak örvend a Tiszántúli Ipari Vásár

Dr. Pálffy József, Szeged polgármestere meglátogatta a TIKÁV-ot

A Tiszántúli Ipari Vásár látogató közönsége folyvást növekszik. Csütörtökön ismét kedvező időjárás volt és a délutáni órákban többezer ember járt-kelt, nézegetett, foglalt és vásárolt a TIKÁV területén. Különösen nagy érdeklődéssel fordul a közönség a légvédelmi kiállítás felé, amelyet állandóan nagy tömegek látogatnak és a legalkalmasabban tanulmányozgatnak. A kiállítási attrakciók közül a Takarékoság dívatbemutatóját kíséri nagy figyelem. A kiállítók a közönség vásárlásával is megelégedtek, mert a debreceni közönség igen jelentős mértékben vásárol.

Igen érdekes vendége volt a kiállításnak dr. Pálffy József szegedi polgármester személyében, aki autóján jött át Debrecenbe, hogy meglátogassa a Tiszántúli Ipari Vásárt. A testvérváros polgármestere a legteljesebb mértékben elismerte, hogy a Tiszántúli Ipari Vásár úgy elrendezésben, mint szépségében első a vidéki kiállítások között.

Dr. Pálffy József polgármester meglátogatta Sesztina-Nagybákay

Jenő elnököt, aki a látogatást viszonozta.

Vasárnap óriási forgalom várható a TIKÁV-on, ha jó idő lesz. Már eddig biztosan jönnek a következő filléres vonatok: Budapestről egy komplett vonat, Miskolcra egy komplett vonat, Nyiregyháza felé egy különvonat, Szegedre egy filléres vonat, Gyöngyösre egy filléres vonat és valószínű, hogy jönni fog Tiszapolgárra, Búdszentmihályra — Hajdúnánásra — Hajdúbosszormény felé egy filléres vonat.

E filléres vonatok többezer látogatót jelentenek. Bizonyos, hogy vasárnap Debrecen lakossága is nagyszámban fogja felkeresni a kiállítást.

Számos olyan kiállítás van, ami kénytelen volt elfogyni árúját távirati rendeléssel pótolni. 6-ára már megérkeznek a szülők is, akik gyermekeiket hozzák be az iskolák városába.

Az a fontos, hogy a Mindenható jó idővel ajándékozza meg a TIKÁV-ot, mert ebben az esetben biztos a nagy siker.

Mit láthatunk a légvédelmi kiállításon?

A Tiszántúli Ipari Vásár keretében az Országos Légvédelmi Parancsnokság egy rendkívül sikerű légvédelmi kiállítást rendezett, amelyre vonatkozólag a szakértők úgy nyilatkoztak, hogy az berendezésében és elrendezésében az eddig rendezett légvédelmi kiállítások között az első.

A kiállítás célja felvilágosítás és oktatás. A kiállítás anyaga ezért úgy nyert elhelyezést, hogy azt végignézve a legáltalomból helyes képet nyújtson s annak megvalósításának szükségességéről a látogatókat meggyőzze.

A légvédelmi pavilonja lépe a baloldalon sorakoznak egymásutánban a légi támadások alkalmával használt bombatípusok. Első ezek között a robbanóbomba, 50, 100, 300 és 800 kgr-os bombák modelljei felett elhelyezett táblázatok a robbanó bombák ható- és lököhullám erejét tüntetik fel szemléltetően. A gyújtóbombák csoportjában a 1/2, 3 5 kgr-os gyújtóbomba modellek mellett sorakoznak azok az anyagok, amelyek a gyújtóbombák anyagát alkotják. A gázbombák csoportjában a hargázok osztályozása mellett az egyes osztályok reprezentánsai egymásutánban az ingerlő hargázok csoportjában a bromaceton és a klárk, a fojtó hargázok közül a fészgén és klórpikrin, majd pedig a hólyaghúzó hargázok közül a féltelmes mustárgáz. Itt táblázatok mutatják a hargáz-szerűlések gyors felismeréséhez szükséges tudnivalókat, a hargázok fizikai vegyi és élettani tulajdonságait. A jobboldalon a közel 3000° C. hővel égő gyújtóbombák okozta tüzek elleni egyik védelmi eszközt, a lánggátló (impregnáló) anyagot és annak hatását, tüznek

kellett szövőtt- és faanyagot mutatja be a kiállítás.

A szemközti lévő 16 m. hosszú falikép előtt állanak a légi támadások okozta veszedelmek megszüntetésére szervezett u. n. légoltalmi segélyosztások, nevezetesen a gáz felderítő járó, a gázalagló osztag, az egészségügyi mentőjáró és a tüzőltó osztag. A tüzőltóosztaggal együtt halad egy gázalagló felszerelt kutya is. Balra fordulva, a pavillon második szakaszában legelőbb egy 4 négyzetméter magas és 7 és fél méter széles festett kép tűnik szembe, mely egy tűzharcban lévő korszerű légvédelmi üteget ábrázol, a háttérben Budapest látképe. A kép előtt nyert elhelyezést a 4 méteres alaptávú stereotavmérő és egy Juhász-Gamma-féle löelemképző, mely a magyar tudás és alkotás egyik világhírű büszkesége.

E pavilionszakasz baloldalán az u. n. önmontőkészülékek láthatók, melyek azok viselőjét a környező levegőtől függetlenül látják el a lélegzéshez szükséges levegővel. Ezután a Magyar Vöröskeresztesztyelet által kiállított gázorvosi táská, gázszesbecsomag és 12 darab üveg alatt lévő mulage látható, mely borzalmas valóságában mutatja be a mustárgázseppjei és a fojtó hargáz által okozott sérüléseket. A jobboldalon a gázalagló sorakoznak, fejlődésük sorrendjében. Továbbhaladva a porral, habbal, gázzal és vízzel működő kézi tüzőltó szerke látható. Ezután következik az egyetlen magyar gázalagló, a Mercur vegyipari r. t.-nak gyártmányai, majd a Vadászöltény és gyutacs és fémárgyár gázvédelmi osztálya által kiállított anyag

a Gázvédelmi kft. és az Engel Károly budapesti elektro-technikai cég kiállítása. Mindhárom cég természetesen és kizárólagosan a légoltalommal kapcsolatos cikkeket és anyagokat állította ki. A pavillon utolsó szakaszában légvédelmi építészeti vonatkozású szerkezeti rajzok és modellek láthatók. Legvégül terepasztalon elkészítve a légvédelmi jelzőszolgálat van kiépítve.

A pavilonból kilépve az ingerlő hargázzal (bromaceton) elgázosított gázkamrához jutunk, melyben minden látogató bemehet, természetesen felillesztett gázalaglóban.

Továbbhaladva a meglévő házaknak légoltalmi célokra történő megerősítését, gázbiztosítatását és berendezését bemutató mintaházhoz jutunk.

Ezt is elhagyva egy korszerű légvédelmi ágyút meglátogattunk a kijárathoz d emost már a sokat hangzatosított és hallott légvédelmet nem fél-vállról nézve, de meggyőződve a légoltalom rendkívüli fontosságáról.

Tóthfalussy Géza szíjgyártó-böröndös és sportárukeszítő mester nagysikerű kiállítása a TIKÁV-on

A Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásáron osztatlan, nagy elismerést aratott már az első naptól kezdve Tóthfalussy Géza szíjgyártó, böröndös és sportáru készítő mesternek a kiállítása. Valóságos látványosságot jelent Tóthfalussy Gézának a kiállítása úgy a kézműiparosok pavillonja mellett lévő 72. számú fiülkében, mint a II. számú nagy pavillonban. Egyikben nagyszerű, csipkés veretű löszerszámok, a másikban pedig különféle dísztárgyak, eredeti csikó-börös kulacsok, valamint akkátáskák, erszények és más kiváló minőségű rendkívül izélesen elkészített tárgyak sorakoznak. Winkler István kereskedelmi miniszter is meglátogatta Tóthfalussy Géza kiállítását és annyira megtetszett neki a debreceni mester produkciója, hogy mindjárt rendelt is nála néhány tárgyat. Tóthfalussy Géza egyébként ismert nemcsak Debrecenben, hanem országgszerte, sőt külföldön is. Az olimpiászra nála rendeltek egész sereg kulacsot, de szállított már Mussolininek, az angol királynak, Hitlernek és más idegen államfőkhez olyan készítményeket, amelyek nemcsak a debreceni, hanem a magyar ipar dicsőségét és kiválóságát is jelentik. Árui nemcsak első ranguk, hanem olesők és ez adja meg tulajdonképpen nagy népszerűségét Tóthfalussy Géza készítményeinek. Üzlete és műhelye: Czegléd uca 7.

Az osztályversenyték húzása

- 20.000 pengőt nyertek: 31071 56753
- 10.000 pengőt nyertek: 8988 13752
- 25037 26653
- 5000 pengőt nyert: 7240
- 4000 pengőt nyertek: 31818 77085
- 2000 pengőt nyertek: 3589 28086
- 71938
- 1000 pengőt nyertek: 17312 40424
- 43453 46852 66433 68136 72308
- 800 pengőt nyertek: 18998 28474
- 29487 32141
- 600 pengőt nyertek: 17607 27382
- 30618 37418 37647 44743 48560 57044
- 58728 59549 72844
- 500 pengőt nyertek: 3583 11956
- 28306 34962 49065 51045 53203 72308
- 79997
- 300 pengőt nyertek: 1299 1966 2813
- 3953 5059 6107 6584 7214 7937 15664
- 16447 20874 21410 21794 22408 24370
- 25379 25611 27103 28097 29111 29610
- 32926 32930 35262 35475 38003 46954
- 49812 51544 52713 55925 56045 57260
- 57961 58649 60273 61089 64803 66555
- 68456 71325 73530 73965

VASAROLJON HIRDETŐINKNÉL

Óri
Még

Járhat

Vitéz I
lyamunk
végezve
ten, amik
teljesítő
totta fel,
nem tudt
és közeg
mén felj
gon.

Dr. Ke
előtt a v
adta, hog
testen va
köteless
és a rend
góságból
körülmén
bírósg m
járás.

Egy bécs
a Barta

Láng
bécsi exp
bécsi keres
napokban s
tanárának,
címére a
mellő sorok

„Jó 25 év
receni diák
hasem szü
ményeket fi
megdőbben
püspök halá
szeretet, jó
földi megtes
relet valíás
nem ismert
letet. Nevelj
got az ő ten
sünk e célra
osztódíjat o
akírók edd
mányaik ala
felebaráti sz
iránti megb
tazár püspök
erre az öszt
fogadalmat t
A gyűjtést
vel azzal a
hogy hajland
abban a pill
egészíteni, a
elérte az ötv

Dr. Kardos
pengőt eljutt
együtt a Tisz
házkörmélet pü

Gyan

Csütörtökön
alatt súlyos á
János vasuti
mentőket hív
hogy Szabó J
kinintartalmú
mérgezés toro
Jánosné torok
ezért kézenfel
be nagyobb a

A súlyos áll
szállították
ahol gyomorn
főbban lett. N
hogy miér ve
nagy adagot, a
teszi.

Óriási érdeklődés a „HORTOBÁGYI NAP” iránt.

Még ma vegye meg jegyét a Menetjegyirodában!

Oda-visszautazásra érvényes vasúti jegy és látogatási jegy ára együtt 3.— P.

Járhat-e a pályamunkás a pályatesten?

Vitéz Dede György vasúti pályamunkás áprilisban a munkáját végezve haladt a vasúti pályatesten, amikor az egyik szolgálatot teljesítő rendőr igazolásra szólította fel, majd miután vitéz Dede nem tudta magát igazolni, felírta és közegészség elleni kihágás címén feljelentette a járásbírósi bíróságra.

Dr. Kerekes Ernő járásbíró előtt a vádlott pályamunkás előadta, hogy neki, akinek a pályatesten van a munkája, joga, sőt kötelessége a pályatesten járni és a rendőr csak hivatali túlbuzgóságból írta fel. Miután ezt a körülményt igazolta vitéz Dede, a bíróság megszüntette ellene az eljárást.

Egy bécsi kereskedő adománya a Baltazar-emlékalapítványra

Láng Jenő debreceni származású bécsi export-import nagykereskedő, a bécsi kereskedelmi kamara alelnöke a napokban száz pengőt küldött egykori tanárának, dr. Kardos Albertnek a címére a következő, igen figyelemre méltó sorok kíséretében:

„Jó 25 éve, hogy én, az egykori debreceni diák külföldre vetődtem, de sohasem szüntem meg az otthoni eseményeket figyelemmel kísérni. Most is megdöbbenéssel értesültem Baltazar püspök haláláról, akiben én a Krisztusi szeretet jóság és testvéri egyetértés földi megtestesítőjét tiszteltem. A szeretet vallásának e bátor előharcosa nem ismert sem gyűlöletet, sem elféltelést. Neveljük és irányítsuk az ifjúságot az ő tenkönt szellemében és lélekesünk e célra „Baltazar Alap” néven ösztöndíjat olyan diákok támogatására, akikről eddigi magatartásuk és tanulmányaik alapján feltételezhető, hogy a felebaráti szeretetet és embertársaik iránti megbecsülést az elhunyt Baltazar püspök szellemében képviselik és erre az ösztöndíj átvétele alkalmával fogadják meg a tesztet.”

A gyűjtést az idecsatolt 100 pengővel azzal a megjegyzéssel nyitom meg, hogy hajlandó vagyok ezen összeget abban a pillanatban 1000 pengőre kiegészíteni, amint a gyűjtés eredménye elérte az ötvétezer pengőt.

Eugen Láng.

Dr. Kardos Albert a küldött száz pengőt eljuttatta a kisérő sorokkal együtt a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöki hivatalához.

Gyanus mérgezés

Csütörtökön reggel a Kolónia 7. sz. alatt súlyos állapotban találták Szabó János vasúti esztergályos feleségét. A mentőket hívták, akik megállapították, hogy Szabó Jánosné nagymennyiségű kinintartalmú gyógyszert vett be, amely mérgezést okozott. Az orvosokat Szabó Jánosné torokbaja ellen szedte, éppen ezért kézenfekvő, hogy tévedésből vett be nagyobb adagot.

A súlyos állapotban lévő asszonyt kiszállították a belgyógyászati klinikára, ahol gyomormosást kapott és ezután jobban lett. Nem nyilatkozott azonban, hogy miért vett be az orvoságból oly nagy adagot, ami a mérgezést gyanúsítja.

Ujabb család a Hermes-bankcsalók trükkjével

Budapest, szept. 3. Amióta a nagy Hermes-bankféle család ki derült, nagyon sok ingatlan- és háztulajdonos aggodalmasan sietett a telegkönyvi hivatalba megnézni,

vajjon az ő ingatlanaira nem vettek-e fel ismeretlen szélhámosok

a Kvanka Jánosné trükkjével kölcsönt, amelyet azután bekebeleztek. A megnövekedett telegkönyvi érdeklődők forgalma váratlan új érdekes bűnügyet derített ki.

Két nappal ezelőtt megjelent egy idős asszony a főkapitányságon, egy fővárosi háztulajdonos és ismeretlen tettes ellen feljelentést tett. Elmondotta, hogy ő is megnézte a maga házának telegkönyvét és a legnagyobb meglepetéssel arról értesítették őt, s látta a telegkönyvében, hogy az ő nevé-

ben pontosan olyan módszer szerint valószínűleg, mint a Hermes Bank csalói, valakitől nagyobb pénzkölcsönt vettek fel és hamisított bekebelezési engedéllyel megterhelték ingatlanát. A rendőrségen érthető érdeklődéssel fogtak hozzá az újonnan felbukkant bűnügy kinyomozásához. Megállapították, hogy mintegy

12.000 pengőt sikerült az állháztulajdonosnőnek, kiről még nem tudják, hogy kicsoda, felvennie.

Ezúttal nem pénzintézetet csaptak be, hanem egy magánkölcsonzót, aki azonban mint károsult eddig még nem jelentkezett a rendőrségen. A főkapitányságon most több detektívesoport kutatja ennek az új családi ügynek a szereplőit, hogy tisztázhassák, felderíthessék a Hermes-bankéhoz hasonló bűnügyet.

Nyolcvan olasz vendég érkezett Debrecenbe ELEK CSIBI világbajnoknő vezetésével

Három nagy autóbusz gördült csütörtökön délután félőtkor az Arany Bika elé. Ezzel a három elegáns szürke autóbusszal érkezett Debrecenbe az Olasz Touring Club egy csoportja, mintegy nyolcvan tónyi vendég Olaszországból. A vendégeket az IBUSZ idegenvezetője kalauzolta, nem kevésbé híres személyiség, mint Elek Csibi, a női törvívás magyar világbajnoka. Szürke utikosztümben, piros selyemfőkötővel ugrott le az autóbusból a négy nyelven tökéletesen beszélő világbajnoknő és folyékony olasz nyelven irányította a társaságot a Bika hallja felé.

Az Arany Bika előcsarnokában ünnepélyesen fogadták a vendégeket, akiknek a kirándulását közösen rendezte az Olasz Touring Club és a Magyar Touring Club. Olaszország minden tájáról érkeztek vendégek, akik között legnagyobb számmal orvosok, ügyvédek és egyetemi tanárok vannak. Csobán Endre városi főlevéltáros a Monti Kör nevében üdvözölte a vendégeket, az egyetemi ifjúság nevében pedig Gönczy Béla mondott meleghangú üdvözlőszavakat. Ezután a MANSZ nevében mondott beszédet Bartha Emma, míg a Magyar Touring Club és a debreceni olasz fascio nevében lovag Vidoni János üdvözölte az olasz vendégeket. Bonardi szenátor válaszolt az elhangzott üdvözlésekre és hangoztatta,

hogy valamennyien a magyarbarátságtól átitatva érkeztek ebbe az országba. A fogadtatás, amiben itt részeselek, megható volt számukra és lelkükben még mélyebbé és erősebbé tette a magyarság iránti baráti érzést.

A fogadtatás után a vendégek nagy része sétára indult a városban. Másik részük pedig felment az Arany Bikában lévő szállásukra. Este együtt vacsoráltak, pénteken pedig a Hortobágyot fogják megtekinteni.

Az üdvözlő beszédek után a vendégek vezetője, Elek Csibi még ott maradt néhány percig a szálloda halljában. Az érdeklődők egész serege állta körül, úgyhogy alig tudott hozzáférközni vitéz Fehér István, az Arany Bika igazgatója, aki közölte, hogy a magyar világbajnoknőnek a szálloda igazgatósága díjtalanul bocsát lakosztályt rendelkezésére.

Beszélgünk az érdeklődők gyűrűjéből nagynehezen kiszabadult Elek Csibivel.

— Fáradt vagyok, — mondja, — hosszú volt az út ideig.

— Fáradtabb, mint a világbajnokság megnyerése után?

— Most mint privátember vagyok itt, — tér ki a nyílt válasz elől, — a világbajnoknőt otthon hagytam, Budapestben.

Nevet, szép fehér fogai kivillannak.

— Szóval csak mint idegenvezető van itt?

— Kizárólag Egészen szürkén.

— Egy világbajnoknő tud szürke is lenni?

Elmosolyodik, aztán végig simítja szürke kosztümjét:

— Amint a mellékelt ábra is mutatja!...

Elmondja, hogy Debrecenben három évvel ezelőtt volt, de egészen rövid ideig. Most fogja alaposan megtekinteni a várost. A Hortobágyon már volt, de ott is csak átutazóban, ezért örül a jelenlegi kirándulásnak.

— Mondja, van kilátás délre?

— Érdeklődik.

— Ha jó idő lesz, esetleg — mondjuk.

— Kis kacsóim összetéve szépen imádkozom jó időért — szól.

Most gyújt rá a második cigarettára, amióta beszélgetünk, szenvedélyes dohányos.

— De a vívás nagyobb szenvedélyem, — mondja. — Itt is szerettem volna egy kicsit versenyezni. Gondoltam is tegnap arra, hogy nem lehetne-e Debrecenben egy versenyt improvizálni, hamar ügyis ide jövök. De már nem lehetett, előbb kellett volna rá gondolni, mert nincs startengedélyem, meg ez, meg az, meg amaz — hiszen tudja, mi minden szükséges egy verseny létrehozásához!

Siet a szobájába átöltözni, de búcsúzás előtt még egyszer megkérdi:

— Tehát nem pusztá délre, a holnapi délre, hanem ma?

A kegyetlen szójátékon maga is megremül, aztán gyorsan búcsúzik és siet a szobájába. De amíg odaér, legalább félóra, mert valóságos forlaszként áll előtte az autogramkérők serege.

Szőrmét
legolcsóbban
a Gambrinus átjáróban vehet
P I A C U. 26.
ADLER JENŐNÉNÉL.

Két iparossegéd zsarolási manővere egy táblabíró özvegyével szemben

Gorgyák Nagy Gyula vízvezeték-szerelő és Oravetz Ferenc szobafestő Miskolcon beférkőztek Domján Lajos táblabíró özvegyének a bizalmába és a hiszékeny asszonytól nagyobb összegeket kértek kölcsön. Mikor a kölcsönöket megkapták, a két cimbor a vérszemet kapott és zsarolni kezdte az özvegyet. Egy este bekopogtak özvegy Domján Lajosné ablakán és elváltoztatott hangon bejelentették, hogy az asszony Budapestén élő fia érkezik.

Óra- és ékszerjavításokat
szakszerűen készítenek. — Aranyat, ezüstöt, zálogjegyet vesznek
Wertheimer Hermann
Piac uca 16.

kezelt haza. Amikor Domján Lajosné kinyitotta az ajtót, a két ember benyomult a lakásba, megöléssel fenyegették meg az egyedülálló asszonyt és 200 pengőt követeltek tőle. Özvegy Domjáné a nála levő kisebb összeget átadta a két zsarolónak, majd megtette ellenük a feljelentést.

A miskolci törvényszék Gorgyák Nagy Gyulát magánlaksértés és zsarolás büntetésében mondotta ki emiatt bűnösnek és 2 évi s 2 hónapi fegyházra ítélte. Oravetz Ferencet pedig magánlaksértés és zsarolás bűnsegédi bűnrészsége címén 8 hónapi börtönrre ítélte a törvényszék. Felbontás folytan csütörtökön került az ügy a debreceni ítélőtábla elé, amely a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

Ma utoljára Brigitte Helm és Karl Ludwig Diehl-le!
Az eszményi férfi
Paramount- és Magyar világhíradó ma kizárólag csak a
Vigszínházban

HRABÉCZY fest, mos tisztít

Gyűjtőtelep a Tiszánul nagyobb városaiban
Gyár: Széchenyi-utca 70. Alapítva 1850.

hírek

Mindentudó

A »Debreceni Független Újság« pártoktól független politikai napilap.

Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. szám, Telefon: 32-12.

Előfizetési ára: egész évre 20,—, félévre 10,—, negyedévre 5,—, egy óra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára nétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

Ugyeletes gyógyszerterarak:

„Aranygyal”, Bánó Andor, Piac u. 30. Piac és Szent Anna u. sarok. „Reménység”, Dr. Gödény Sándor, Csapó u. 22., „Zenede” mellett. „Bocskay”, Lassányi József, Cegléd u. 22., a DMKE-vel szemben. „Hungária”, Sz. Szabó Jenő, Vargakert, K. Tóth Kálmán u. 22.

RÁDIÓMŰSOR:

PÉNTEK, SZEPTEMBER 4.
Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 7.20: Étrend. 10: Hírek. 10.20: »Időszerű szemle.« (Felolvasás.) 10.45: »Hírségi közlemények.« Felolvasás.

FELTÉTLEN NÉZZE MEG

Kiss Kálmán

műbútor asztalosmester kiállítását a TIKÁV kisipari esernőjében. Művészi munka, elsőrendű kivitel. Műhely: Péterfia u. 30.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés. 12.05: Smiling Boys jazzzenekara. — Közvetítés a Rádiókiállítás stúdiójából. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30: Pál Ilonka énekel, Friss Antal gordonkázik zongorakísérettel. — Közvetítés a Rádiókiállítás stúdiójából. 14.40: Hírek, éntrend, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyámhírek. 16.15: »A mai Egyiptom.« Dr. Wehner Józsefné előadása. 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17: »A nyomtatott könyv bölcsőjénél.« Fitz József előadása. 17.30: Orbán Sándor magyar nótákat énekel, Kiséri Pertis Jeno és cigányzenekara. — Közvetítés a Rádiókiállítás stúdiójából. Közben kb. 17.50: Sportközlemények. 18.30: »Az ősz Olaszországban.« (Felolvasás.) 19: Hanglemezek. 20: Külügyi negyedóra. 20.15: Hírek. 20.35: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel: Dohnányi Ernő. 21.55: Időjárásjelentés. 22: A rádió szalonzenekara. 22.45: Aufer György dr. kir. főgyógyész helyettes német nyelvű előadása: »Die neueste Reformen im ungarischen Rect.« (A magyar jog újabb fejlődése.) 23: A m. kir. Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel: Figezdy Sándor. 0.05: Hírek.

Edward király a tengerbe zuhant, de nyomban kimentették

Athén, szept. 3. VIII. Edward angol király szerdán este könnyen végzettsé válható balesetet élt át. Az angol király a tenger vizébe esett, sikerült azonban őt a vízből azonnal kimenteni. VIII. Edward király hajóját, a „Nahlin” luxushajót csak néhány nappal ezelőtt érte egy kisebb baleset, amikor hajójának kéménye beleütközött egy hídhoz. Most azonban a baleset már súlyosabb következményekkel fenyege-

telt. Az uralkodó az esti órákban Arpipsa közelében egy evezőesónakban volt, amikor egy motoresónak száguldott el mellette és a csónakot felfordította. A magas hullámverés, amelyet a moteros okozott, idézte elő a csónak felfordulását. Az uralkodó a vízbe esett. A balesetet előidéző moterosónakról látták, hogy a király belesett a vízbe, a moterosónak erre azonnal visszafordult és kimentette a királyt a vízből.

— Tanonctartó mesterek figyelmébe. A városi fiú és nőiparosanonciskolába a beírás szeptember 7-én fejeződik be. Az a munkaadó, aki tanoncát a jelzett időig az iskolába nem iratja be, kihágást követ el a törvény idevonatkozó intézkedése értelmében ellene az iskola igazgatósága az eljárást megindítja. A rendes tanítás szeptember 9-én délelőtt 8 órakor kezdődik meg. Igazgatóság.

x »MICHEL« bélyegkatalogus megjelent. Tankönyvek, írószerek, friss fotóikkal kaphatók Springer könyv-, papír-, fotoszaküzletben, Ferenc József út 38. Szolid árak. Figyelmes kiszolgálás.

— Csizmát sikkasztott a vándorcipész. Schmidt József vándorcipész tavaly Püspökladányban több csizmát vett át javítás végett. A csizmákat azonban mind eladta és ezért a debreceni törvényszék kétféle sikkasztás címén 15 napi fogházra ítélte. Az ítéletbíráló a vándorcipész büntetését 1 hónapi fogházra súlyosbította.

x Imaszékjegyek a Poel-Cedek Egyeslet József kir. herceg u. 19. sz. helyiségében f. hó 6-tól 17-ig kaphatók délután 4-6 óráig. Előjegyzés f. hó 10-ig jelenthető be. Elnökség.

— Dézsmálták a pincét. Markovits Sándor tokaji lakos Kreyzler József kereskedősegéd segítségével tavaly decemberben hosszú ideig fosztogatta Engel Farkas tokaji kereskedő pincéjét, ahonnan 600 pengő értékű zsir és cukrot vittek el. A tokaji járásbíró az elkövetett lopás vétsége címén 6 hónapi börtönrre, Kreyzler pedig 8 hónapi fogházra ítélte. A debreceni tábla Markovits büntetését helybenhagyta, a Kreyzlerét azonban 4 hónapi fogházra szállította le.

— Gázolt és továbbrobogott a kerékpáros. A Csapó uca 43. számú ház előtt az úttesten akart átmenni tegnap reggel Lovász Vincén sárándi lakos, akit egy gyors iramban hajtó kerékpáros elütött. A kerékpáros a gázolás után elhajtott s így személyazonosságát nem sikerült megállapítani. Lovász Vincénét a mentők reszesítették segélyben.

— Vásároljon a FÜGGETLEN ÚJSÁG-ban hirdető cégeknek!

— Erdekességek a leg híresebb osztrák médium életéből. Bécsből jelentik: Silbert Mária, Ausztria leg híresebb médiuma — mint már jelentettük — 70 éves korában Gráiban meghalt. Silbert Mária azok közé a médiumok közé tartozott, akiket sohasem sikerült »leleplezni«. A legnehezebb spirítusos feladatokat könnyűszerrel oldotta meg: szellemidézési mindig sikerültek, a kopogó hangokat bármelyik bútorarabban meg tudta szólaltatni és különböző tárgyak emelkedtek a levegőbe kívánságára. Silbert Mária azt állította, hogy egy »Nell« nevű szellem van segítségére a titokzatos jelenségek előidézésénél. Leg híresebb mutatványa az volt, hogy »Nell« természetfeletti segítségével a nézők zsebében zárt tárgyak belsejébe vésett betűket varázsoolt; így az órák fedelének belső lapján vagy cigarettatárcák belsejében többször megjelent a vésett »Nebetű«. Öregkorára a »szellem« kezdte eserbenhagyni Silbert Mária és a híres médium az utóbbi években már teljesen visszavonultan élt.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1911 SZEPTEMBER 4., HÉTFŐ. Rendes lapszünet.

1916 SZEPTEMBER 4., HÉTFŐ. Az oláhok agyuzták Nagyszombat. Az Isonzónál erős tüzéségi harcok folytak ki. A Zeppelinek ismét bombázták London.

1926 SZEPTEMBER 4., SZOMBAT. A

Csokonai-színház az Ocskay brigáddal nyitotta a szezon. Az előadás nagy sikert ért el Kardoss Géza, Halassy Mariska, László Gyula, Thuróczy Gyula, Csolnaky Gyula, Szigeti Jenő, Balázs Mária, Doigós Ida, Károlyi István, Szabó Gyula, Fenyvessy Gábor, Tamás Benő.

— Izraelita istentisztelet a Deák Ferenc ucai izr. templomban. Pénteken este egy negyedik órák szombatköszöntő ima. — Szombaton reggel hét órák, délelőtt fél tízenegykor, délután öt órák, szombatvégi ima hét óra öt perckor este. A Kápolna ucai templomban szombaton reggel egy negyedik nyolc órák, délután fél tízkor bibliai magyarázat. — Egyébként, mint a Deák Ferenc ucai templomban. Hétköznapokon reggel fél hét órák, este hat óra negyven perckor, mindkét templomban.

— Istentisztelet az orth. izr. templomban. Péntek délután 6.10, szombat reggel 7.30, délután 5 órák. Szombat kezdete péntek délután 6, szombat vége szombat este 7.08 órák.

x A kereskedő tanonciskolába beiratkozni f. hó 4. és 5. napjain délután 3-5 óráig lehet. Első félévi tandíj és beíródíj fejében összesen 12.50 P fizetendő.

Grünfeld S. angol francia női divattermet áthelyezte Piac u. 58. Linóleum udvar.

x Négy magyar város! A következő négy városban, Miskolc, Debrecen, Győr és Nyíregyháza nem képez problémát az úri férfi közönség ruházódása, mivel az ország híres Székely, Győri és Morvai úriszabó cég mértéktelenti szabóságát változatlanul Kendy János főszabász közreműködésével vezeti. Számátalan elismerő nyilatkozatot dícséri sikerült, izléses, jól szabott ruháit. A vevő hatalmas választékot talál nemesak szövetekben, de különleges kikészítésű kész öltönyökben, raglánokban és bundákban. Kirakataiban allandóan valóóságos divatbemutatót lát a közböcskay-ruhája saját készítésben. A »Takarékosság« közkezdelt beszerzési forrása.

x Cserépkályhák, kifűző és olcsó, Hardtmuth- és másrendszerű kályhák rendkívül nagy választékban, minden szín és nagyságban. Vállalok átrakást helyben és vidéken. Legutányosabb árban. Kriseh kályhás mester, nagvallo-mástól benyúló Ispóty tér 1. sz. Telefon 12-18.

x A női felső kereskedelmi iskolába beiratkozni f. hó 4. 5. és 7. napjain 9-12 óráig lehet.

x Isklakönyvek, írószerek már beszerezhető. (Használt tankönyvek féláron) Antalffy József könyvkereskedésében.

x Az orth. izr. elemi iskolában és a talmudtóra iskolával kapcsolatos polgári iskolai tanfolyamon a beiratások f. hó 6-7-8-án délelőtt 8-11 óráig lesznek. Az I. osztályba lépő tanulók Anyakönyvi Értesítőt tartoznak bemutatni. — Igazgatóság.

x TANKÖNYVEK, használt és újak, írószerek kaphatók Kultúra Antikváriumban, Szent Anna u. 3.

Sodronyagybetetet

legjobb minőséget készít
NEUMANN, Péterfia uca 19.

— Jegy nélkül utazott. Klein József hajdúböszörményi kereskedősegéd két ízben jegy nélkül utazott a vonaton. Kihágás címén dr. Kerekes Ernő járásbíró elé került, aki, miután a kereskedősegéd beismerte bűnösségét, jogerősen 60 pengő pénzbüntetésre ítélte.

x Retikült, bőrdönt, iskolatás-kát készítőnél vegyen. Fuermann bőrdöntőmester Piac u. 26.

x Beiratkozások a városi zeneiskolába. Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában a beiratkozások szeptember hó 1. napjától kezdődnek, napon a délelőtti 9-11 óráig. Beiratkozni lehet zongora, hegedű, gordonka, ének, zene szerzés, gordon fuvós hangszerekre, továbbá zeneelmélet, zeneiörténet, esztétika kamarazene, zenekar, zenei szemínárium és zenei előkészítő ovoda tanfolyamokra. Beíratási díj 6 pengő. Tandíjak a többi osztályokban 8 pengő, középső osztályokban 10 pengő, felsőbb osztályokban 12 pengő. Zene-művészeti főiskolára előkészítők havi 15 pengő. Zenei ovodában havi 3 P. Fuvó és nagybőgő tanszak ingyenes, csupán 6 P. beíratási díjat kell fizetni. Felvételi vizsgák: szeptember hó 10. 11 és 12 óra d. e. 11-12-ig és d. u. 3-6-ig. Tanítás: szeptember hó 14-én kezdődik. Bővebb felvilágosítást a hirdetőmunkások és a zeneiskola titkári hivatalában (Vár u. 1.) telefon: 33-96 nyerhető.

SPORT

SPORTNAPLÓ

Vasárnap Debrecenben ismét csak egyetlen amatőr bajnoki mérkőzés lesz, miután a DEAC—DVSE és a DVSC—DKASE találkozó elmaradnak. — A DEAC még nem készült fel, a DVSC pedig Kalocsán játszik és ez előbbre való a bajnoknál. Az egyetlen mérkőzés a Textil—KMOVE, amely 4 óraor kezdődik a Diószegi úton. A KMOVE játékát nagy érdeklődés kíséri, mert mindenki kíváncsi arra a csapatra, amely a bajnok DKASE-t 3:0-ra győzte le. Előzően a DVSC—DVSE kombináltjai játszanak.

A Boeskeyban ismét számítani lehet az ötösfogat egyik tagjának távozására. Markos, a csapat egyik legrégebbi játékosa, kerül rövidesen átadásra és követei Mórét francia földre. Markost a Rennes csapata szeretné megszerezni és a Boeskey nem is idegenkedik az átadástól. A tárgyalások még folynak, de minden pillanatban számítani lehet rá, hogy Markos kezébe veszi a vándorbotot.

A Boeskey 8000 pengőt remél kapni Markosért.

A Nemzeti vasárnapra a Boeskey ellen erősít. Pénzest, a Hungária csapatát kapta kölcsön és vasárnap az összekötő helyén szerepelteti.

Csütörtökön két mérkőzést játszottak a Rimanóczy Kupáért. A DVSE alig 2:0-ra győzött a Klnika ellen, míg a DVSC 5:2-re verte a Nyomdászt. Ezzel a Kupa küzdelmei bezárultak erre az esztendőre. Első ízben szerezte meg a Kupa védelmét a DVSC a régi védő DVSE előtt, amely a Nyomdásznak adott le pontot.

Izléses magyar-német-francia nyelvű meghívó készül a Boeskey tízéves jubileumi ünnepségeire. Szeptember hó 8-án ünnepli a Boeskey alapításának tíz éves évfordulóját, amely alkalommal délelőtt 11 óraor diszközgyűlés lesz az Arany Bika különtermében,

míg délután 4 óraor a Stadionban a Boeskey—Nagyvárad válogatott csapatával mérkőzik. Az izléses meghívó a Boeskey külföldi barátainak is emment már.

A jubileumi mérkőzés előjátéka Debrecen II. osztályú ifjúsági válogatott mérkőzés lesz. A II. osztályú válogatottat már össze is állították a következőképpen: Kállay DMTE — Kónya, Asztalos Kl. — Németi, Erdei Kl. Illés DMTE — Seres DMTE, Weisz, Pető Ny., Kiss, Bruckner DMTE. Tartalékok: Nagy, Pettermann, Philip.

Viczenik vezet vasárnap a Hungária úton a Boeskey—Nemzeti mérkőzést. A Boeskey összeállítása még nem biztos, de Finta bokasérülése örvendően javul s így remélhetően a csatársorban nem lesz változás.

A Textilgyári SC szakosztályi ülése fél 8 óraor kezdődik Piac u. 7. szám alatt. Az összes játékosok megjelenése kötelező.

A vasárnapi mérkőzések játékvezetői. Debrecenben a Vasutas pályán 4 óraor Textil SC—Karcagi MOVE, vezető Groszmann, Nyiregyházi NyVSC — NYTVE dr. Nagy Zolt., Nyírbátorban NyAFE—PMÁV Krémer. Mátészalkán MTK—NyKISE Rose, Berettyóújfaluban Bihari Turul—Nagykálói SE Takács, Debrecenben Stadion Debreceni MTE—DKASE Thomas (barát-ságos).

SPORTÜNNEPÉLY A STADIÓNBAN

Nagyszabású sportünnepelel színhelye lesz a Stadion szeptember 6-án, vasárnap délután. A sportünnepelel egyegyed három óraor kezdődik a legváltozatosabb programmal. Birkozóverseny, tornabemutató és futballmérkőzés szerepel a gazdag műsoron, úgy, hogy a sportünnepelel mindhárom

sport hívei megtalálják a maguk attrakcióját.

A program keretében a DMTE ez alkalommal kerületi válogató birkozóversenyt rendez, melyen Keletmagyarország legkiválóbb birkozói találkoznak.

Ugyanekkor a DTE olimpiai tornászcsapata tornabemutatót tart a Miskolci MTE kiténő tornászcsapatának részvételével.

Végül, hogy a futball kedvelői se maradjanak program nélkül, fél 5 órai kezdettel a DMTE szépen fejlődő csapata a DKASE csapatával mérkőzik.

A gazdag programot rendkívül olcsón nézheti meg a közönség.

KÖZGAZDASÁG

GABONATÖZSDE

Határidőzlet: októberi rozs 12.80—12.82, zárlat 12.81—12.82, márciusi rozs 13.32—13.35, zárlat 13.32—13.33, szeptemberi tengeri 12.24—12.31, májusi tengeri 10.95—11.02, zárlat 11.95—11.97.

Buza, felsőtiszai: 80 kg-os 300 mázsa 15.00, 100 mázsa 14.80, 450 mázsa 15.00, 150 mázsa 15.10, 600 mázsa 15.25.

Rozs: 300 mázsa 12.30, 150 mázsa 12.25.

Tengeri: 150 mázsa 13.—, 400 mázsa 12.75, jövőheti szállítás.

Árpa: 150 mázsa 12.50.

Az árjegyző bizottság megállapítása szerint, a felsőtiszavidéki búza ára 5 fillérrel magasabb. A rozs 5—10, a tengeri 10 fillérrel olcsóbb. A többi cikk ára változatlan.

80 kg-os tiszavidéki búza 15.10—15.35, felsőtiszai 15.00—15.25, egyéb származású 14.90—15.10, rozs 12.20—12.60, árpa 11.70—12.50, zab 13.35—13.60, tengeri 12.80—12.90.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 17.00—17.20, 100 cseh korona 13.30—14.20, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 336.95—340.95, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 2.80—3.00, 100 líra 29.90—30.25 (Az 500 és 1000 lírás bankjegyek kivételével), 100 schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

— Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknel, vérszegénység, sápadtság és lesóványodás eseteiben reggel éhgyomorra egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti a tápanyagok vérbejutását. Az orvosok ajánlják.

BÉRBEADÁSI HIRDETMEY

A város tulajdonát képező Monostorpályi úti homokbánya melletti 1165 négyszögöl területű ingatlan 1936 október 1-től, a halápi erdőtisztii illetményföld melletti 2 hold 1514 négyszögöl területű, az epreskerti csapadék és földje 1 k. hold 254 négyszögöl területű ingatlanok 1937 január 1-től bérbeadásra kerülnek.

A bérbeadási árverés 1936 szept. 9-én délelőtt 9 óraor a város háza tanácsstermében lesz megtartva.

Árverelni szándékozik a kikialtási ár 10 százalékat az árverés megkezdése előtt a város házipénztáránál letétbe tartoznak helyezni s az erről szóló letéti jegyet az árverelő bizottságnál bemutatni.

Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál megtekinthetők. (Félelemkelt 16. sz. szoba.) — Ugyanott nyerhető mindenféle felvilágosítás is.

Debrecen, 1936 szeptember 3.

Polgármester.

Megnyilt a Filléres Bazár

a Gambrinus átjáróban, ahol háztartási cikkek, játékok, iskolai felszerelések meglepően olcsón szerezhetők be, Tegyen kísérletet.

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLER, VASÁRNAP 60 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hírtésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Erdemes megnézni Kirakatainkban

az őszi ujdonságokat és olcsó árakat

HAVAS
Harisnyaház
Bádogos u. 1.

Borostyán padlólaak
1.76. Auspitz festéküzlet,
Csapó u. 16. sz. 2741

Iskolaruhák,
fiú télikabátok és lengyél bundák óriási választékban Weisz Sándor férfi ruha áruházában. Csapó u. 10. 4911

Budai

kiskoresmák hangulata a Bagolyvár vendéglőben. Uri közönség, polgári árak. Híd ucca 14. — Telefon: 19—31.

Katonatisztek.

altisztek, katonai hivatalok, »Unió«-tagok elsőrendű tűzifát, szentet, kokszot, brikettet téli beszerzésre is havi részletfizetésre készpénzáron kapnak, 100 kg-ot már házhoz szállítva — »Margit« tűzifa- és szénkeres. vállalatnál, a Margit fürdő mellett. Telefon:

Betöltendő állás

Szeptember elsejére jól főző középkorú szakácsnöt keresek. Hungária pensió, Ferenc József út 59. II. em. 2904

Kaucióvaj

rendelkező ügyes józanéletű kocsis azonnal jelentkezzen. Csokonai u. 31. 3116

Fiatal

(15 éves) árukihordó lisztüzletbe, Bádogos u. 2. felvétetik. 3105

Mázolási

munkákra keres mesterembert Budai, Piac u. 64. 3109

Fodrászsegédet

fiatalt és tanulót keres Kiss fodrász, Kassa út 23. 7081

Bejárónót

mindenes főzni tudót október 1-re felveszek, Hatvan u. 4. 7071

Könyvü

csomaghordásra fiút felveszek havi 10 P fizetés-sel. Cím a kiadóban. 3115

Állást keresők

Irodai

teendőkben jártas nő keres állást irodába vagy üzletbe pénztáros nőnek. A német nyelvet is bírja. — Cím a kiadóban. 2099

Röfös

és dívatáru kerskedősegéd fiatal, kezdő fizetéssel állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2657

Szombattartó

jules oklevéllel bíró két tanítónó vállal olcsón korrepetálást, vagy irodai munkát. Budai, Piac 64. 3111

Gráci

úrileány ellátásért októberig ajánkozik úricsaládoz. Címe a kiadóban. 3115

Öt évi

bankgyakorlattal fiatal izrtisztviselő, perfekt könyvelő, levelező, gyors, gépiró, irodai állást keres. — »Élni akarok« jeligére. 2966

Polgárit

végzett szerény 18 éves leány üzletbe, irodába — vagy háztartásba ajánkozik. Cím: Révész téri lakás. Készíti hivatal. — Telefon 34-89. 7072

Üzletek

Deák Ferenc ucca 24. sz. házban uccai üzlethelyiségek lakással kiadók. Értekezhetni: dr. Böszörményi ügyvéd, Ferenc József út 70. 7084

Kiadó

bolt szept. 15-re. Rákóczi u. 7. 7087

Ingatlan

Mikepéres
Vénkert 1 hold szőlő, 4 éves, 2 szoba, konyha, spejz lakással eladó vagy elcserelem debreceni külsőségi házzal. Vigkedvő Mihály u. 52. 2866

Villatetek
közvetlen Simonyi út mellett, házhelyek Homokkert legszebb helyén olesón eladók. Érdeklődni Veszprémi u. 3. 7097

Eladó
a Hatvan ucai kert Goher uca 22. szám alatti volt esősház. Érdeklődni lehet Asztalos Miklósnál, a 38. szám alatt. 3104

Eladó
egy jól termő 800 négyszögletes szőlő Rásó Gyula uca 13. szám alatt. Apróbb hordók is. Értekezni: Vigkedvő Mihály uca 22. 7096

Hatszobás
vidéki ház nagy kerttel olesón eladó. Bösörmenyi 26. 7093

Eladó
a hajdúbagosi kertben 1 hold szántóföld. Értekezni: Jósika u. 16. alatt. 7085

Eladó
Hajdúböszörményben Tiszta István u. 9. számú ház. Értekezni Takács Imréné. 7053

Kiadó lakás

Csinosan
bútorozott szoba egy-két személy részére kiadó. Piac u. 58. I. em 17. 1922

Csinosan
bútorozott teljesen felújított szoba parkirozott udvarban kiadó. Földszint hátnál az udvarban, kereszt épület. Péterfia uca 48. Közél az erdőhöz és strandhoz. 2452

Udvari
bútorozott szoba garantáltan tiszta, fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóban. 2858

Széchenyi
ucca elején a vásár tartamára garantáltan tiszta 2 ágyas szoba fürdőszobával kiadó. Cím kiadóban. 2884

Kétszobás,
konyhás, két kamara és előszobás, mosókonyhas ucai lakás szeptember elsejére, esetleg azonnalra kiadó. Apafi uca 20. szám. 6388

Szép
uccai szoba, konyha, kamara, mosóház, fűs udvarban július 1-re kiadó. — Apafi uca 20. 5185

Széchenyi
ucca legelején, teljesen felújított (garantáltan tiszta) szoba fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóban. 3072

Csinosan
bútorozott szoba kiadó. Tímár uca 41. 7077

Kiadó
iparkamránál november elsejére kétszobás lakás mellékhelyiségekkel. Központi fűtés, melegvízellátás. 3082

Különbejárátú
bútorozott szoba az egyetem közelében esetleg teljes ellátással kiadó. Póroszlav út 32. 7089

Egy
bútorozott szoba azonnal kiadó. Ótmalom u. 1. szám. 3106

Különbejárátú
bútorozott szoba 1-2 személynek esetleg ellátással — parkirozott udvarban azonnal kiadó. Rákóczi 35. 3112

Különbejárátú
csinosan bútorozott szoba azonnal kiadó. Garai u. 30. 7092

Bútorozott
szoba népfürdőhöz közel kiadó. Ugyanott kézi tengerimorzsoló, daráló eladó. Cím a kiadóban. 7070

Eladás

Tropicál
ruhát vegyen már 2! pengőért a Gerő ruhaházban, Piac u. 59

Fajgalambok
tűszaporodás és hejlesztés miatt mélyen leszállított árban eladók. Apaffy uca 20. sz. 675

Női cipők
teljesen jókarban eladók. Cím a kiadóban. 2839

Női fehérneműk,
teljesen újak, eladók. Cím a kiadóban. 3030

Szilvalekvár,
tisztán kezelt, házilag főzve, olesón eladó. Diófa uca 13. 2957

Edes
friss szőlő eladó. Andrassy út 71. Sestakert. 3068

Női felső kereskedelmi
első osztályos tankönyvek eladók. Bethlen u. 14. jobbra. 3095

Eladó
ebédlőszőnyeg, két vaságy sodronnyal, éjjeliszekrény, egy kétajtós szekrény, egy álló fogas, divány, szőnyegráma, asztal, karosszék, fotellek, különböző kották, női ruhák, cipők. József kir. h. u. 43. balra második ajtó. 3102

Tengerigöré,
morzsoló, villamos porszívó és parkettkefélgép, alig használt állapotban olesón eladó. Rákóczi 35. 3113

Könyvszekrény,
keményfából, teljesen jó állapotban levő, eladó. — Megtekinthető: Első Takarékpénztár házmesterénél délután 2-6-ig. 7088

Zenélő
háromhangos óra eladó. Eötvös uca 55. 7069

Karpaszományos
extra gyalogos eladó. — Szombaton délután. Szoboszlói úti bérház C. 15. 7068

Kézimunkák

tervezése és készítése

Gobelin kének

művészies kivitelben
szaküzletben

Miklós-u. 50

Eladó
egy kombinált festett (kék) bútor. Nagyvárad u. 13. Weisz. 3103

Fajgalambok,
nagytestű máltai és angol pávas eladó. Homokkert. Harsányi uca 2. 7074

Vétel

Megvételre
keresek búza, repce, köles, fűmagos vadrepce aljat — nagy és kismennyiségben. Apaffy uca 20. 6973

Ócska vasat,
fémek legmagasabb árban veszek, ócska gépeket. — Raktáron süngerenda, ráf. vasak. Steiner, Eötvös uca 110. Telefon 26-86. 1900

Cserélek
és veszek mindenféle bútor, varrógépet, kerékpárt. Hívásra házhoz megyek. Bútormagazin, Széchenyi uca 6. 2467

Jókarban
levő fehér ruhaszekrényt 120 szélességig vennék. — Pástiköz 7. 3108

Ellátást keresők

Keresztyén
úri család nál ebéd- és vacsora kosztot keresek, lehetőleg központban. Cím a kiadóban. 3031

Keresek
egyetemista lányom részére teljes ellátást ker. úri családnál az egyetem közelében. Sürgős ajánlatot kérek. Cím a kiadóban. 7067

Ellátás

Meglepő
olesón kaphat az Újságrók Clubjának éttermében kifogástalan házikosztot. 4 fogásos menü 1.—, kismenü 80 fillér, családi nagy menü 1.50. Piac uca 26. I. em. 7086

Diákot
teljes ellátással, korrepetálással, szerető otthonnal elfogad izraelita úri család. Vörösmarty 10. 3032

Olesón
vállal teljes ellátásra 1-2 diákot mérnök házaspar. Csap u. 16. 7082

Orth. kóser
szárnyasokból készült bőséges ebédek 80 fillér kiadásra. Piac 64. 3055

Diák
vagy diáklány teljes ellátást kaphat izr. úri családnál. Cím a kiadóban. 3041

Izraelita
úri családnál két középiskolai tanuló teljes ellátással kellemes otthont találhat. Péterfia 31. 2865

Egyetemi
hallgatót vagy középiskolai diáklányokat teljes ellátásra elfogad izr. úri család fürdőszoba használattal és felügyelettel. — Arany János u. 19., keresztépület. 3075

Héber
tudással bíró nyugalmaszótt állami tanító korrepetálással is elvállal diákokat orthodox ellátásra. — Budai, Piac uca 64. 3110

Diákot
vagy diáklányt ellátásra elvállal orth. család, Paszternák, Degenfeld tér 3. szám. 3114

Középiskolai
tanuló teljes ellátást kaphat. Boeskey-tér 3. első ajtó balra. 7040

Két diáklányt
felügyelettel elvállal, fürdőszoba használattal központban keresztyén úri család. Miklós u. 15. 3083

Hungária pensio

Debrecen, Ferenc József út 59. szám. —
Telefon 23-39.

Családi otthon, kitérő konyha, a legszigorúbb diéták.

Elvállalna
izraelita család két gimnazista fiút vagy leányt teljes ellátásra, nagyon olesón. Cserepes uca 10. 2986

Középiskolai
tanulókat teljes ellátásra elfogadok. — Zongora-használat. Boronyi 32. 7095

Dócei
közelében lakó kéttagú család 1-2 tanuló elfogad teljes ellátásra zongora használattal. — Lorántffy 42. 7091

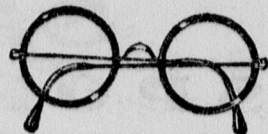
Diákot
vagy diáklányt, esetleg többet, teljes ellátással, — esetleg tanítással úri család fürdőszoba használattal elvállal; minden iskolához közel. Cím Varga u. 7. II. ajtó. 7086

Ajánlat

Kilósárak,
düftinek, flanellek, vásznak, krepdesinek érkeztek Csapó u. 15. Sugár. 2569

Mindenféle
ruhaneműt szépen és olesón javít: Kossuth uca 41. 2236

Mérlegek,
takaréktűzhelyek, üstházak nagy választékban. — Prima, felelősséggel, javítottak raktáron, Szakszerű javítások olesón. Kigyó uca 57. 2787

Iskolakezdet
előtt gyermeke szemét vizsgáltsa meg szemorvosával. Szemüveg pontosan készül Cserép Sándor szemklinikai létszerésznél Piac u. 21. 2921

Sodronyágybetétek,
drótsodrony fonatok, vas agyag, mosdók, állófogasok, stb. Ottónál készülnek Rákóczi u. 13. 3019

Használt
tankönyvek az összes iskolák részére kaphatók. Tavalyi könyvet kevés ráfizetéssel becserelel Aezél antikvárium, Széchenyi u. 2. Ugyanott iskolaszerek nagy választékban, olesó árakon. 2931

Tükrögyártás,
üvegiszolás, régi tükrök ujjöntése. Előszoba, fürdőszoba tükrök. Sipkovits, Nagyvárad uca 15. 2891

Oktatás

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. — Kossuth uca 41. 2237

Erdélyből való
30 éven feüli egyetemi hallgató sikeresen előkészít magán-, javító és pótvizsgára főleg nyelvekből és matematikából. Címe: Füssy László, Debrecen, Bethlen uca 15. szám.

Eves tanítással
ellenőrtékelhető üres szobát keres Magánoktató Főiskolai Hallgatók Irodája. Ajánlatokat »Sürgős« jellegre a kiadóba kérünk. 2911

Német
anyanyelvű úr irodalmi német nyelvre tanít s tárgyalást folytat. Cím a kiadóban. 3080

Külföldről
hazaérkezett diplomás német és francia nyelvű modern gyorsírászerű tanítást egyénként és csoportban vállalja. József kir. h. u. 23. 3107

Pénz

Kölcsönököt
folyósítunk I. helyi bekebelezés mellett, továbbá beraktározott terményre, kurrens árura és finanszírozási célokra. Magyar Államias Takarékpénztár — Piac u. 81. 3814

Különféle

A Deák Ferenc ucai zsidó templomban egy férfi és egy nő ülés nagyon olesón bérbeadó. Értekezhetni Turai trafik

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptudós: Debreceni Független Újság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir. herceg uca 1. szám.